

Tom 12

Kierunki zmian
w edukacji i stymulacji
aktywności twórczej

Edukacja małego dziecka

- Tom 1: Teoretyczne odniesienia, tendencje i problemy
- Tom 2: Wychowanie i kształcenie w praktyce
- Tom 3: Nowe konteksty, poglądy i doświadczenia
- Tom 4: Konteksty rozwojowe i wychowawcze
- Tom 5: Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu i szkole
- Tom 6: Wybrane obszary aktywności
- Tom 7: Przemiany rodziny i jej funkcji
- Tom 8: Przedszkole – przemiany instytucji i jej funkcji
- Tom 9: Szkoła – przemiany instytucji i jej funkcji
- Tom 10: Wychowanie i kształcenie – kierunki i perspektywy zmian
- Tom 11: Nauczyciel i dziecko w dobie kryzysu edukacji
- Tom 12: Kierunki zmian w edukacji i stymulacji aktywności twórczej

Tom 12

Kierunki zmian w edukacji i stymulacji aktywności twórczej

praca zbiorowa pod redakcją

Ewy Ogrodzkiej-Mazur

Urszuli Szućcik

Beaty Oelszlaeger-Kosturek

Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego
Cieszyn – Kraków 2017

© Copyright by Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2017

Recenzent:
prof. zw. dr hab. Ewa Szatan

Redakcja wydawnicza:
Beata Bednarz

Opracowanie typograficzne:
Alicja Kuźma

Projekt logo:
Urszula Szuścik

Projekt okładki:
Magdalena Muszyńska i Izabela Surdykowska-Jurek
CZARTART

Publikacja dofinansowana przez Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji
Uniwersytetu Śląskiego

ISBN 978-83-7587-468-6
ISBN 978-83-8095-396-3

Spis treści

Wprowadzenie	9
TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ JĘZYKOWA DZIECKA W KONTEKŚCIE ZMIAN KREATYWNYCH W EDUKACJI	
AGNIESZKA TWARÓG-KANUS Uatrakcyjnienie procesu dydaktycznego przez wykorzystanie technik kreatywnego myślenia w aspekcie emocjonalnym, społecznym i edukacyjnym ucznia edukacji wczesnoszkolnej	13
ALICJA UNGEHEUER-GOŁĄB Literatura dziecięca jako narzędzie w badaniach pedagogicznych na przykładzie badań prowadzonych w grupie nauczycieli-wychowawców przedszkolnych	29
SIMONETA BABIAKOVÁ, MARIANA CABANOVA Budovanie čitateľskej gramotnosti detí na začiatku povinnej školskej dochádzky	41
KINGA KUSZAK Anglicyzmy w języku dziecka – problem czy wyzwanie nauczyciela?	49
PRZESTRZENIE TWÓRCZYCH DZIAŁAŃ DZIECKA I NAUCZYCIELA W KONTEKŚCIE KREATYWNYCH ZMIAN W EDUKACJI	
ANIELA RÓŻAŃSKA Rola refleksji w edukacji ekologicznej	69
MARTYNA JUSTYŃSKA, ANNA MAJEWSKA-OWCZAREK Odyseja Umysłu® jako metoda stwarzająca przestrzeń do rozwijania aktywności twórczej dziecka	79
MAGDALENA SASIN Dziecko jako odbiorca i twórca muzyki współczesnej	91
ANNA TRZCIONKA-WIECZOREK Muzyczne kompetencje studentek pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej – przyszłych nauczycielek muzyki	105
BERNADETA DIDKOWSKA Czy warto wspierać naturalną, ideoplastyczną drogę rozwoju aktywności plastycznej dziecka w wieku od 7 do 10 lat?	117

Oficyna Wydawnicza „Impuls”
30-619 Kraków, ul. Turniejowa 59/5
tel./fax: (12) 422 41 80, 422 59 47, 506 624 220
www.impulsoficyna.com.pl, e-mail: impuls@impulsoficyna.com.pl
Wydanie I, Kraków 2017

BARBARA KUROWSKA, KINGA ŁAPOT-DZIERWA Rozwijanie aktywności twórczej – tradycyjne i alternatywne metody pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym	131
DOROTA SZUMNA Aktywni i samodzielni – o potrzebie zmiany modelu kształcenia najmłodszych uczniów	143
PAULA WIAŻEWICZ-WÓJTOWICZ Akademicka pracownia artystyczna jako przestrzeń edukacji plastycznej dziecka	155
MAREK ŚWIECA Warunki skutecznej interakcyjności w edukacji dziecka	165
DOMINIKA ŁOWKAJTIS Zastosowanie urządzeń mobilnych w edukacji plastycznej uczniów zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej	171
ONDŘEJ ŠIMIK Využití aplikace Nearpod jako nástroje pro interaktivní výuku	183
JOANNA SIKORSKA <i>Edutainment</i> – w poszukiwaniu rozwiązań sprzyjających trójwymiarowemu uczeniu się w okresie późnego dzieciństwa	191
Informacja o autorach	207

Contents

Introduction	9
CREATIVE LINGUISTIC ACTIVITY OF A CHILD IN THE CONTEXT OF CREATIVE CHANGES IN EDUCATION	
AGNIESZKA TWARÓG-KANUS Making the didactic process attractive by the use of the creative thinking techniques from the emotional, social and educational aspect of an early school education student	13
ALICJA UNGEHEUER-GOŁĄB Children's literature as a tool in pedagogical research based on the research conducted on a group of preschool teachers – educators	29
SIMONETA BABIAKOVÁ, MARIANA CABANOVA Building children's reading skills	41
KINGA KUSZAK Anglicisms in a child's language – a problem or a challenge for the teacher?	49
AREAS OF A CHILD'S AND TEACHER'S CREATIVE ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF CREATIVE CHANGES IN EDUCATION	
ANIELA RÓŻAŃSKA The role of reflection in ecological education	69
MARTYNA JUSTYŃSKA, ANNA MAJEWSKA-OWCZAREK The Odyssey of the Mind® as a space for developing creative activity in a child	79
MAGDALENA SASIN A child as a recipient and creator of contemporary music	91
ANNA TRZCIONKA-WIECZOREK The musical competence of female students of preschool and early school education – future music teachers	105
BERNADETA DIDKOWSKA Is it worth supporting the natural, ideoplastic path of development of visual artistic activity in a child aged between 7 and 10?	117

BARBARA KUROWSKA, KINGA ŁAPOT-DZIERWA Developing creative activity – traditional and alternative methods of working with children at a preschool age	131
DOROTA SZUMNA Active and independent – about the need to change the model of education of the youngest students	143
PAULA WIAŻEWICZ-WÓJTOWICZ Artistic studio as a young child's educational space	155
MAREK ŚWIECA The conditions of effective interactiveness in a child's education	165
DOMINIKA ŁOWKAJTIS The application of mobile devices in visual arts education of students at the first education stage	171
ONDREJ ŠIMIK Teaching the Nearpod application as the basis for interactive learning	183
JOANNA SIKORSKA Edutainment – in search of solutions facilitating three-dimensional learning during the period of late childhood	191
Information about the authors	207

Wprowadzenie

Tom 12 serii wydawniczej *Edukacja małego dziecka* prezentuje kolejne rozważania teoretyczne i praktyczne nad współczesnymi problemami rozwoju twórczego dziecka. Czas, w jakim dokonują się zmiany, jest okresem szczególnym, który prowadzi do zmiany myślenia o dziecku, jego rozwoju i stymulacji twórczości. Zmiany w edukacji powinny warunkować rozwój dziecka, tzn. takie „odczytanie” jego możliwości znanych i niepoznanych jeszcze, które znajdują się w strefie jego najbliższego rozwoju, jak je określał Lew S. Wygotski¹.

Tematyka opracowań tomu skupia się wokół strony osobowej dziecka, warunków, przestrzeni jego rozwoju twórczego oraz twórczości w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Omówiono obszary aktywności dziecka w zakresie jego twórczości językowej, artystycznej, technologicznej. Zwrócono uwagę na stymulację jego osobowości poprzez właściwy dobór metod, technik, które wyzwalają jego twórcze podejście do rozwiązywania zadań i problemów pojawiających się w różnych sytuacjach, zarówno edukacyjnych, jak i życiowych. Proces kształtowania u dziecka twórczego podejścia do wszelkiego rodzaju działań pozwoli mu na bycie refleksyjnym, tzn. umiejącym się zatrzymać i zadawać pytania, poszukiwać rozwiązań i odpowiedzi, które będą wyłamywały się z powszechnie obowiązujących, krępujących swobodę standardów.

Bycie twórczym w przedszkolu czy szkole jest trudne dla dziecka, ponieważ jest ono cały czas obciążone nowymi zadaniami, wymaganiami i nie zostawia mu się przestrzeni, aby samo dostrzegło problem i próbowało go rozwiązać. A przecież może samodzielnie i w sposób oryginalny

¹ L.S. Wygotski, *Problem wieku i dynamika rozwoju*, przeł. Z. Krążyński, „Przegląd Psychologiczny” 1989, t. 30, nr 4, s. 891–900; L.S. Wygotski, *Kształtowanie wyższych form zachowania*, przeł. M. Kurczewska, w: L.S. Wygotski, *Wybrane prace psychologiczne II. Dzieciństwo i dorastanie*, red. A. Brzezińska, M. Marchow, Poznań: Zysk i S-ka 2002, s. 359–371.

(tylko z dyskretnym wsparciem dorosłego) rozwiązać określony problem, na poziomie swoich możliwości, swojego rozumienia świata. W edukacji powinniśmy stwarzać warunki do wyzwania twórczości. To pozwoli dzieciom na kształtowanie mądrego i wolnego w ich wyborach życia w przyszłości.

Mam nadzieję, że teksty zawarte w tym tomie zainspirują czytelnika do szukania i tworzenia rozwiązań innowacyjnych w pracy z małym artystą – odkrywcą świata – oraz zmuszą do stawiania pytań, które przyczynią się do nowego spojrzenia na dziecko, jego świat i możliwości.

Urszula Szuścik

Bibliografia

- Wygotski L.S., *Kształtowanie wyższych form zachowania*, przeł. M. Kurczewska, w: L.S. Wygotski, *Wybrane prace psychologiczne II. Dzieciństwo i dorastanie*, red. A. Brzezińska, M. Marchow, Poznań: Zysk i S-ka 2002.
- Wygotski L.S., *Problem wieku i dynamika rozwoju*, przeł. Z. Krążyński, „Przegląd Psychologiczny” 1989, t. 30, nr 4.